ધી બોમ્બે પારશી એમેચ્યુઅર ડ્રામેટીક કંપની

તરફથી થએલા

કળાબાજ કેરમાન

ના ખેલનાં ગાયનો

આવૃત્તી બીજી

સુરત
વિકટોરાયા પ્રેસમાં મગનલાલ કીકાભાઇએ
છાપ્યાં.

સને ૧૮૯૭ સંવત ૧૯૫૩

કીમત આના બે

કલાબાજ ફેરમાન.

નાટક પાત્ર

ફેરસારપ—એક ઉમરાવ (મી૦ દીનશાહ અ. દારૂખાનાવાળા)

જહાંબક્ષ—એક અમીરજાદો (મી૦ શોરાબ. ન. નીકળશાન)

ફેરમાન—એક લુટારો (મી૦ જેહાંગીર ફ૦ કાંતરક)

આબન— ફેરમાનનો હીચકારો સાથી (મી૦ ખુરશીદ મ.
બાટલીવાળા)

કામદાર—ફેરમાનનો મદદગાર (મી૦ કૈખશરૂ અ. ચીનાઇ)

મેહરોઝ— ખુશચેહેરનો મમાવો (મી૦ રૂસતીમ. ક. પા
લીશવાલા)

ખુશચેહેર—ફેરમાનની બેટી (મી૦ રતન. હી. મુશ)

ગુલનદામ—ફેરસારપની ભત્રીજી (મી૦ જાલ. જ. મીસ્ત્રી)

મેહેર—ગુલનદામની દાસી (મી૦ પેસી. બ. શરાફ)

અ વતરોગે પેઆમચી, નોકરો, દારોગા, બુધો, બુધી વગેરે

કુલાબાજ ફેરમાન નાટકના ગાયનો.

ઇશ્વર સ્તુતી

ગીત મંડળ

સાંમે રોશન આતશ નમો સહુ જન
કરો ભક્તિ સાથે ચીતી એક મન — સાંમે
માગો કરગરી પાસ યઝદાંન
મરકી મટાડી આપે નેકદન —સાંમે
થાય છે લોકોની પાયમાલી પન
આફત વરસાવી કીધું શેહેર વન
સુગો હમપર પડયો સહુજન
ક્ષમા કરો બાપ બક્ષો મેહેર હમ —સાંમે
ખુશાલ ઝીગરથી માગીએ તુજ પાશ
આપો શક્તિ હમને ભજવા એક આજ
નામે છે જે ખાસ "કુલાબાજ ફેરમાન"
સફર સફળ થાઓ ઇચ્છીએ સહુ જન —સાંમે

જહાંબક્ષ તથા પેગાંમચી

તું છે રબ હર ઘર હરપળ હરસર
ઝાહેર બાતીન ઝમીન ફલકપર
યશ જશપર તુંજ સરવર —તુંછે રબ
નીત ઘર તુજ કર આહાહા પરવર
રાખી દાઝ શુભ દુઃખ નીવારકર
અરઝ ગરઝ આશ સફળ પરમકર
શીશ સાહે પાક નામપર —તુંછે રબ

ફેરમાન અને કામદાર.

હા ભાઈ હું બહુ નીચે ભન બનશે
[illegible]

રાતે રઝડું રવડું જ્યાં મનને ગમે
રાતને ગણીને દીસ મુજનાં મનમે
છે રંગને મજાહ જણુની કરી કજા
ચમન સઊ ધુળ કરાંરે વનમાં રે વનમાં
છે રજા ને કજા મુજ રાજમાં સજા
હર એકપે કરી તુફાંન હાહાકા

હેરમાન

અએ પલીદ પેટની છે અતીશ વેઠ
પેટના ગુલામ સઊ ગરીબ હો યા શેઠ
લાજને તજીને લુટફાટ ખાશ
ખુનબી કીધું અરે આપેટ તુંજ કાજ.

(કોરસ)

નહી નહી નહી ફીકર સરકારની
નહી નહી નહી ફીકર ઘરબારીની
નહી કદર ફરઝંદ કે દીલદારની
એક છે કદર બસ ધન માલની,
કહેરથી લડી લડી ન જગતે ઠરૂં
ફન્દમાં ફરી ફરી મુજ ખીસાં ભરૂં
ઝર કાજ તનમન પટકી મરૂં
અગર જાય જાન ખાન તોબી ડરૂં

(કોરસ)

હેરમાન, બાગન અને કામદાર

ઝરથી જબર થાશું ગબર હા
થાવો મગન થાવો મગન —ઝરથી.
નામે હું પીરાન ને હું શેહેરીયાર વાહ વાહ
ખુબ બીઠી બાથ મસ્ત બની સાથ —ઝરથી

ગુલનદામ

મન મુજનુ તન હરખે બીજ જોબન ફુબન ઉરહીને
। તરંગ મનહર લાગે

નમી નમી ગાઉ રબની સીફ્ત કરૂં ભાવે ભક્તિ હરદીને.
સુખકર દાવર ગુણી બખતાવર લાગે જગતે હરદીને—મન
બખ્તમાં અમન લખતમાં ચમન બક્ષ ખાવંદ તું. હરદીને
પાક તુરાની દીલહર પેશાની મેહેરથી જાળવ હરદીને મન મુજનું

ગુલનદામ

અરે મન શાને જાયે હરખાઇ
ઝખમ છે જમના કારી —અરે મન.
જમનો તડાકો અજબ ધડાકો
નાખે બશરને ગારી —અરે મન.
જાશે તજી તું ખેશી વાહાલાને
અજલની આવી સવારી —અરે મન

ગુલનદામ

મીજલસ બાહાર ખીલી રહી
કુદરત તુજની ખુબી અપાર —મીજલસ.
શાદ શાદ થાવું જાનો જીગરથી
જોઇ ધુમધામ આ સઘલી
હરખે ઉમંગે ગાવો.
શરાબ પીઓ પાવો
ગુલશન રંગ બરંગી કરીએ નીસાર
હસ્તે નીદાર પાકી દીદાર —મીજલસ

દાશી.

અરે મન થાવું મગન શુભ સગન ગાતરે
મેહમાનોની ધુમ મચીરે,
રહયું રહયું ઘર હવી હરખથી ઉભાતરે—અરે મન
ગાઇ બજાવુ ધુમ [illegible]

ઝુલનાછંદ

ગ્યારે અરે હું અંધ બની મેં કીધું અરે શું હાય
હાય અજબ આ ગજબથી મુજ હૃદય ફાટી જાય
દોલત હશમત શાને કાજે જો નહી નેક વીચાર—પ્યારે.
ક્યારે અરે એ જગવાલી મુજ પુરસે દીલની આસ
રતી પીઆરો અરપણ જેને તન મન દીધું ખાસ
સોબત નોબત પામું જેની ગણી ખરો ભરથાર—પ્યારે

ફરમાન

ધીરે ધીરે ધીરે ધીરે ધીરે ધીરે ધીરે ધીરે
આ જીગર જાન મારા પ્રીતમ પ્યારી ધીરે ધીરે —ધીરે.
મીઠી સુરત સુંદર સુરત કાંય ભરે નીર
જાનો જીગર તુજના દીગર નીત ભજે આ ચિત્ત—ધીરે.
કોલપર મુજ તોળ કરો ધરી દીલે કરાર
વચનપર મુજ વજન કરો બુબનપર આધાર —ધીરે

ફરમાન

જહાં ફરૂં તહાં લડું ના ડરૂં સર હરૂં નીત ભમું
બસ કરૂં જંગ ખુનખાર કર કર કર કર
ભરમાવું ગરમાવું ગભરાવું દબરાવું ફેન્દ
ફાંડાંથી કરવાને ઠાર દર દર દર દર
ખુન કેહેરથી કર કર કર કર
જામ ઝેહેરથી ભર ભર ભર ભર
ચામ લેહેરથી જર જર જર જર
બસ વેરથી લડ લડ લડ લડ
મન મળકાય જીવ હરખાય હા હા હું હું

ફોર સજાજર

બસ જાવું જહાં હું પાવું દોલત અશામત
આલવ જર.

ફરમાન

[illegible]

રાતો રાત હયાં આયો વારૂં
ડરતો હોય તો કર આ કાળું —બંધ કર
જ્યાં બસ મળે ખાનપાન ત્યાં છાતી તુજની
બજ ખ હે છે
આફત સમે હિંમત હજી બાયલો બની તું ડરે છે
હેરૂ હેરૂ આ બદગુમાન
થુ થુ આ બેઈમાન
દુર કર આ શીકલ ને શાન આ મુરદાળ
ચશ્મો ફુટી ફાડી, મરડી મોડી કાઢી, સીને
પારરે, મારી અરે, કતારી ખરે
જાનથી પ્રાણથી રૂટકી ઝટકી
નહી ડરૂં આ સમ તું જ લેવાને પ્રાણ
જાણુ જાણુ જાણુ માન માન માન
નહી શીખામણ મુજની ભલામણ કરે આ અસર
—બંધ કર.

ગુલનદામ

મુજ મનમાં હાય બસ હતે રોશન તે વાર
પ્રેમનો દીલ જાન—જોયું જોયું સઉ ખ્વાર
મારે હાર, બદ તલવાર માહારૂં મન ગીરફતાર—મુજ
મંદ જીગર સારી મોહેની જલાવે
હરદમ હરપલ મારે રે કટાર —મુજ મનમાં

ગુલનદામ

કરગરી માગું યા ખુદા
ના બને બેવફા
ફરમાન મારો આંખોનો તારો —કરગરી
વીનાશકાળે વીન વીચારે
હાય વીધું જીગર
દુર કર આફત રંજમાં નીચાવી
[illegible]

કેરશાસ્પ

સઘળી નગરી ઘભરાએ રે
હાએ જપાજપ થાએ તપાતાપ
હરદમ ખુન હાય અકબર શું કહેવાએ —સઘળી.
એ બુનીયાદો અમે બદકારો
ભલે લુટો તમ માલો-ર
પણ કયામતને દીન આગાર
જાશો જહાનમ ઘર. —સઘળી

ખુરશેદેર

રબ તું અરજ લે માની આજ માગું નમી નમી
તું વન મુજ ગમી કોણ કર કમી કમી — રબ તું
મુજ સંગ નીરાધારરે આ બીચારાને
રડી રડી કરે રાતો દીન આંશુ દીઠે ઘર
અકેલી અટુલી ઝુરે અરે
આફતના હદ કરે ભમા ભમી —રબ તું

સેંડલ તથા ડોસી

થાવો ખુશાલ નાચી કુદી આજકાલ અરે વાહ વાહ.— થાવો
ખીલ્લુ ગપ્પર હાં હાં હાં
જાનથી મારી, માલ ઉતારી, કરશું પ્યારી ચમન બહારી, — થાવો.
મલ્યો છે આ ખુબતર માલ, નહીં ખાશું રોટીને દાલ.
ગરમ કબાબને શરાબલાલ તેથી છે આ જીંદગી નેહાલ
રંગ રંગ રંગે, સુખને સંગે, એકમેક સંગે, હરખે ઉમંગે
કરશું મોજ રોજને રોજ. થાવો ખુશાલ

કામદાર

આ તે શું સુલતાન શું બુઢ્ઢા કે જવાન
કેદ પકડાયો ફરમાન કરી કરે પુકાર
રોકેરે ચકચાર હર તરને નાર
બસ મોજ હરબાર કરે આપસમાં —આ તે શું
મુજ રફીક ફરમાન જેનું કામ શું પણ
[illegible]

એવી ગજબની વાત બેશક છે અરે —આતે શું
જેવી સુની આ મેહજાબુ થયો હાલે હું હેરાન
ખોઇ અક્કલ અને ધ્યાન બસ તેજ સમે
નહીં ઠરૂં ઝીનહાર બસ જાવું આ વાર
કરૂં આફતોથી પાર મુજ રેહબરને —આતે શું

ફેરમાન

બખ્તને આધીન છે હરએક બશર
શહેનશાહ અમીર યા વોહ મુફલીશ અગર—બખ્તને
આશા મળી ધુળ મુજની એ ભુલ ગફલતે
મુજને હાય હાય
શાદીને બદલે આ જંજીર મળી કીસમતે
યારી ન દીધી ભલી —બખ્તને
ધાઓ ધાગો મગર બખ્તનું પાઓ જાએ
પાતાળે જાવો
બન્દા નેક બાવો હર રંગ જમાવો આફત
ઉઠાવો ફક્ક ગજના પરની ધુજાવો નહી પાવો મગર
શહેનશાહ અમીર યા વોહ મુફલીશ અગર—બખ્તને

દાશી.

હાહા કરૂં દીલજાન તનમન કુરબાન
જરા કરી હેશાન હસી હસાવો પ્રાણ
જોઇ સુરત ખુબશાન તનમન હરખાયે—હાહા.
મુજ પ્રીતમ પ્રાણ વાહ કેવું હેશાન
જાણુ પુનમનો ચાંદ ખીલી રહયો આસમાન
મુજ જીગરજાન હરપલ છલકાયે—હાહા કરૂં.

ખુરશેદેહર.

ઓ મન મુજ હરખથી છલછલ થાય
વાણી મધુરથી દીલ હરખાયે—ઓ મન મુજ.
ચાહું તને હું જાને જીગરથી
ચરણે પડુ હું વરવા
સંસાર ... ના અગર વરીને

આશ ફુલી જે આસ જીગરની
પાર પડી આ પીયરવા
સુખ હુએ તુજ સાથ રહીને
હામ હું તુજથી કરવા—ઓ મન મુજ.

ખુરશેદજેહેર.

માન સુખન દીલજાની છું તુજપે દીવાની
તું છે પ્યાર તુજ આધાર દીલનો કરાર જાન
બસઅસ મનમાની બંધકર આ જબાની
પ્રીતમ પ્રાણ્ જીગરજાન હાં હાં હાં—માન સુખન.
જેમ શાહા ખરેજ શાહેરપર મગરૂર છે
તેમ નેક ભરથારે નાર તો ગરૂર છે
સુખી તે અવતાર હયાં નરનો જરૂર છે
પામે નાર નેક જો ગુનવંતી
નેકનાર વીન રદ સઉ જાન જાન જાન
પાક પ્યારથી જીવ શાદ શાદમાન—માન સુખન.

દાશી.

વાત મેં જાણી છાનો. છોડો ખટપટ
તોડો ઝટપટ
હું થઇ આખેર રાની. તુજની ખરે
અયશો અશરત, મોજમજા કરશું શુબાહો શામ
વાડી ગાડી પીશું તાડી નીત હસતાં રમતાં

સઘળા

હા નરનારી સાથ અહીં સંપી એક સાજ થઇ
ગાઇ ગજાવો આજ, ખુશ મેહમાર, બેશુમાર
છે આવાર હા હા ખુદાયા
કદ ખુદાઇ ભલે, ગુલે અનદામ કરે પીરાનને
આજ વરે શેહરીઆર સાથ ખરે, મેહેરનો હાથ
ધરે ખુશીથી આજ—હા નરનારી.
વાહાલથી પ્રીતથી રીતે રહીને નેક ફરમાનને નમી હરબાર
આયે જગતને હાર ગયા નથી, શાનથી, માનથી
" ... " ...

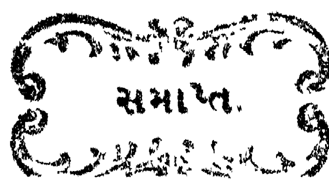
સંગ રાખી ભલી, સુખ સંપે ધરી,
કરજો સંસાર પાર—હા નરનારી.

કામદાર

મતલબ કાજે બનબન ભટકું
સેહેતાં રંજ આફત બીશીયાર
અહેર બતાવી ઝાહેર હું તો
બાતીન કેહેર ધરૂ હરબાર
લહેર લંપતની જાલ બીછાવી
શીકાર સાધું ખુબ ઝરદાર
ચીલ જપટને તાલ તલાવટ
શીજ કરૂં મુજ બહેટો પાર
અજબ હીકમત બુલંદ હીમ્મત
હરેક કલામાં છું હુશીઆર
ન ગાવું જેવું ખાવું હું તો
ફંદમાં ફસાવી કરૂં હું ઠાર—મતલબ.

ફેરમાન

રે ચારે દીશામાં ક્યાં રફીક શોધું
હું એને ખાતર થયો છુ અસુખી ખરે-ચારે.
કીધો તીરસ્કાર બસ રહ્યો મારે દાર
ભુલો કેમ જાઉં હું આભાર-દેશમાં
ન સુઝે કંઇ લગાર મને ક્યાં આ વાર
ખોયા મેં અનેક જાન નાચાર-દીશામાં

રૉયલ ફાઇન આર્ટ ડીપો

ઑંકરોડ ગીલડર સ્ટ્રીટ ડીસા ફ્રેજ્જવાળી ચાલી

કાચપર નામના પાટીયા તથા સબી કોતરી આપવ-માં આવશે. કાચપર ગીલીટ તથા જુના તકતા ખરાબ થયા હોશે તે નવા માફક કરી આપવામાં આવશે. ઘરાક ખુશી હોશે તો તેવણના મકાનમાં આવી કરી આપવા-માં આવશે.

કાગજ તથા મોઢે મળવાથી ખુલાશો કરવામાં આવશે.

ખરશેદજી મનચેરજી બ. દલીવાળા